

UNIVERSITETET I OSLO

REFERAT FRA FORSKNINGSKOMITEEN 15. MAI 2023

Deltakere:

Åse Gornitzka (prorektor)
Per Morten Sandset (viserektor)
Vibeke Blaker Strand (JUS) fra kl 12:30
Jan Bjålie (MED)
Janne Reseland (OD)
Bjørn Jamtveit (MN)
Mathilde Skoie (HF)
Tore Nilssen (SV)
Erik Knain (UV)
Anne Hege Grung (TF)
Vebjørn Bakken (UiO:Energi og Miljø)
Ymkje Elisabeth Haverkamp (UiODoc)

Forfall:

Hugo de Boer (NHM)
Carl Henrik Gørbitz (UiO:Livsvitenskap)
Tore Rem (UiO:Demokrati)
Håkon Glørstad (KHM)
Ingrid Sogner (avdelingsdirektør, FIADM)
Elisabeth Authen Sethre (seksjonsleder, FIADM)
Jostein Greve (seksjonsleder, FIADM)

Inviterte deltagere: Sak 21/23 Lars Øen, Ann Kristin Halvorsen og Mette Topnes (FIADM), Sak 22/23 Jonny Roar Sundnes og Anne Marthe Gibbons, Sak 23/23 Else Marie Lingaas (FIADM og Vivienne Lumayag (OPA)

Sekretariat:

Malena Bakkevold (seksjonsleder, FIADM)
Åse-Marit Kristiansen (sekretær og referent, FIADM)

Sted: Møterom Hanna Ryggen-rommet, 10. etg, LSH
Tid: 10.15-12.00

Godkjenning av innkalling og referat fra forrige møte

Innkalling, dagsorden og referat ble godkjent.

Sak 21/23 UiO og Horisont Europa – fokus på Pilar II Global Challenges and European Industrial Competitiveness v/Åse Gornitzka

Forskningskomiteen hadde på sitt møte 24. april en gjennomgang av status for UiOs deltagelse i rammeprogrammet sett i lys av UiOs handlingsplan for Horisont. Resultatene så langt viser at UiO generelt innfrir ambisjonene for Horisont Europa med økt søknadstrykk og økt suksessrate, men det er fremdeles et overveldende trykk på Pilar I Excellent Science.

Fakultetene orienterte om hvordan de jobber mot store tematiske utlysninger, og diskuterte hvordan UiO bør innrette seg med tanke på videre arbeid mot Pilar II for økt søknadstilfang og suksessrate på en hensiktsmessig måte på et grunnforskningsuniversitet:

UNIVERSITETET I OSLO

- Behov for å knekke koden for større tematiske utlysninger: det er et stort hopp fra lavt TRL nivå til betraktelig høyere, evaluatorene ofte på et høyere TRL nivå enn våre forskere.
- Jobbe for at samarbeidsprosjekter skal forholde seg til lavere TRL-nivå på en hensiktsmessig måte.
- Kommisjonen åpne for å møte lobbyister, «social readiness» er et sentralt tema i Europa nå.
- Viktig å koble seg på aktuelle nettverk.
- Viktig med systematisk forskningsadministrativ støtte både i søknadsfasen og i driftsfasen av et prosjekt, ikke tilstrekkelig bare med en god koordinator. Bygge god administrativ støtte rundt forskerne.
- Vurdere å sette sammen en gruppe på tvers av UiO, for å kunne presentere en mer komplett pakke på tvers av institutter/fakulteter. Unngå å alltid gå til «the usual suspects», samtidig er en utfordring at gruppen ikke må bestå av en ekspert og flere påheng med lavere kompetanse på det aktuelle området.
- Kan være et incentiv å la midlene gå direkte til de som søker. De tematiske utlysningene er tyngre og forholdsmessig mindre å hente.
- Jobbe med å tydeligere presentere styrkene i egen forskningsgruppe.
- Yngre forskere ser dette som mer interessant, og det er også stimuleringsmidler/såkorntmidler å hente fra satsingene.
- Seminarer og forelesninger er relevante tiltak, men er en utfordring å motivere til å søke.
- Flere jobber først og fremst for å bli attraktive partnere, baksiden er at man da har mindre påvirkning på innholdet.

Sak 22/23 Runden rundt bordet v/forskningsdekanene

Det ble i januar spilt inn et ønske om informasjonsutveksling om hvordan enhetene strukturerer sitt arbeid med utvikling og kontroll av ph.d.-programmene. Prorektor understreket viktigheten av dette arbeidet både for oppfølging av NOKUT-tilsynet, men også for å håndtere nedgangen i avlagte doktorgrader ved UiO. Medlemmene av Forskningskomiteen orienterte fra sine respektive enheter:

UiOdoc: basert på tilbakemelding fra våre medlemmer ser vi store variasjoner ved de ulike fakultetene. De fleste ph.d.-kandidater finner relevante fag, men det kan være en utfordring for dem som jobber i tverrfaglige grupper å finne og få godkjent kurs.

UiO:Energi: Har tilbud som mange har benyttet seg av, har fått gode tilbakemeldinger på dette.

JUS: Har en kvalitetskontroll-runde i gang nå, med utgangspunkt i SV sin modell. Vi skal først lage en intern rapport, deretter en ekstern. Ph.d.-programmet er i stor endring. Tradisjonelt har det vært mange obligatoriske kurs, men ser at det er behov for større valgfrihet da ph.d.-gruppen er stadig mer sammensatt. Vi ser behovet for en helhetlig gjennomgang for å få klarlagt utviklingstrekk og systematisert programmet.

HF: Har egen handlingsplan for ph.d. – gjorde programevaluering under pandemien. Tradisjonelt sett er mye lagt på instituttnivå, men koordinerer og kvalitetssikrer ved et programråd. Har også opprettet et ph.d-utvalg som skal sørge for evalueringer og spørreundersøkelser. Til nå har det vært mest fokus på etikk og metode og understrekes at den viktigste delen av utdanningen foregår i veiledningen. Avholder ph.d.-uke inspirert av SV.

TF: Planlegger evaluering av ph.d.-programmet. Ser også at de har en stadig mer mangfoldig gruppe stipendiater, inkl. internasjonale eksterne som også jobber eksternt. Dette gir utfordringer. Jobber med å skape kullfølelse. Ser mot Circle U internasjonalt og jobber systematisk med veiledning ved kollegaveiledningsgrupper.

UNIVERSITETET I OSLO

SV: Utviklingen av ph.d.-programmet er veldig mye mer enn kurs, det er først og fremst forskningsaktiviteten. Dette fanges ikke opp av kvalitetssystemet. Det er behov for å diskutere mer om hvordan dette skal utvikles: for eksempel lære å skrive og lære å veilede. Administrativt hører ph.d.-utdanningen på SV inn under studieseksjonen, dette skaper noen begrensninger for utvikling av forskningsbiten.

OD: har fokus på gjennomføring og har innført årlige fremdriftsmøter (progress meetings) der man ser på gjennomføring og back-up planer dersom noe ikke går som forventet.

UV: Programråd som tar beslutninger på utvikling av kurs. Oppstartseminar for ph.d. Innført kvalitetssjekk av prosjektbeskrivelsen. Stor del av temaene er obligatoriske, men man kan ta emnene andre steder. I likhet med flere andre har man kvalitetsrutiner, bl.a. evalueringer som legges på nettsidene.

MED: Har egen visedekan for forskerutdanning. Jobber med kursporteføljen for å gjøre den så relevant som mulig. Bryter opp en del av de store kursene i mindre deler for å få mer skreddersøm. Tatt over ledelsen av Nord-Doc. Har fremdeles en jobb å gjøre med utvikling av utdanning av ph.d.-veiledere.

MN: Er akkurat ferdige med eksternevaluering. All informasjon er på engelsk og åpner også for å ta kurs på bachelornivå hvis det er relevant for oppgaven. Gjennomføringsgrad: Hvilke faktorer gjør at ph.d.-kandidater slutter: foreløpig ser det ut som summen av alle ting i livet gjør at de faller fra.

Prorektor: Internasjonal forskning sier interaksjon med veileder er viktigste enkeltfaktor for frafall, dette må vi følge opp videre til høsten.

23/23 Karrierestøtte for forskere i tidlig karrierefase v/ Else Marie Lingaas og Vivienne Lumayag

I mars 2020 vedtok Universitetsstyret *Standarder for karrierestøtte* for forskere i tidlig karrierefase. I 2021/22 ble det foretatt en statuskartlegging av implementering av standardene ved enhetene og sentralt, som viste at det er behov for å styrke den felles innsatsen på dette feltet. Else Marie Lingaas og Vivienne Lumayag (FIADM og OPA) fortalte om arbeidet med karriereutvikling for forskere i tidlig karrierefase i hht til vedlagte presentasjon: organisering av arbeidet, status og mål og planer fremover.

Noen hovedpoenger fra dialogen med Forskningskomiteen:

- Positivt med en systematisering av dette arbeidet og etablering av eget nettverk. Det er et stort behov på UiO for kompetanseheving på dette området.
- Viktig å se mulige synergier og også hvordan man kan samarbeide på tvers generelt, inkludert med de tre satsingene. Viktig diskusjon er hvilke kurs generiske nok til å gjøres på tvers? Prosjektet ser for seg en koordinerende rolle i dette.
- UiO må vurdere hva som kan gjøres in house og hva som vil kjøpes inn av tjenester. Det kan derfor være en utfordring at det ikke er midler i prosjektet.

Korte orienteringssaker:

24/23 Kurs i Forskningsintegritet ved v/ Åse-Marit Kristiansen

Kurs i Forskningsintegritet for vitenskapelige ansatte er nå utviklet og skal piloteres 6. og 14. juni med deltagere fra hele universitetet. Kurset planlegges å ruller ut i ordinær drift oktober 2023. det er behov for et kontinuerlig samarbeid med enhetene og det vil sendes ut brev til enhetene med både innmelding av lærere og deltakere for høsten 2023.

25/23 Forum for Forskningsetikk v/ forskningsdekan Bjørn Jamtveit

Forum for forskningsetikk utgår fra Forskningskomiteen ved UiO. Fakultetene arrangerer Forum for forskningsetikk på vegne av UiO med arrangementer hvert semester. MN-fakultetet er arrangør våren 2023. Tema er «Manglende kjønnsbalanse og mangfold i forskningen, et problem for forskningsetikken?» Det er tenkt å inneholde foredrag og panelsamtaler, men endelig dato er ikke satt.